http://back.to/kurd

ڕەخنەی ماڵئاوایی

با کەس بە باڵەخانەی پەرلەمان، ژمارەی سەندیکاکان، وەزارەتی مافی مرۆڤ، زۆر و بۆریی بڵاوکراوەکان و هەڵبژاردنی شارەوانییەکان فریو نەخوا. کوردستان تا هەنووکەیش کۆمەڵگایەکی فیودال سەربازییە. لوبنانیش بە ڕووکەش لە ناوچەکەدا، نموونەی کۆمەڵگای مەدەنی بوو، وەلێ شەڕی ناوخۆ سەلماندی، کۆمەڵگای عەشیرەت و مەزهەب بوو.

سەرانی (ی.ن.ک.) دوای ئەوەی تا تاقەتیان چوو، ژنیان هێنا و برد، ئینجا بیریان لە قەدەغەکردنی فرەژنی کردەوە. دوای ئەوەی گەسکیان لە داهاتی ناوچەکەیان دا، ئینجا هاتنە سەر باسی دژایەتیکردنی گەندەڵی. تا لە توانایاندا بوو، ڕەخنەیان لە (پ.د.ک.) وەک حیزبی بنەماڵە گرت، ئینجا کەوتنە خۆشکردنی زەمینە بۆ بافڵ، تا ئەویش وەک بەشاری کوڕی ئەسەد، عەبدوڵڵای کوڕی شا حسێن، قوسەیی کوڕی سەددام و مەسروری کوڕی مەسعود لە داهاتوودا جێی بابی بگرێتەوە. تا گەروویان نووسا، دژی هاوکاریی نێوان (پ.د.ک.) و تورکیا هاواریان کرد، ئەوسا کەوتنە دژایەتیکردنی پەکەکە و دۆستایەتیی ڕژێمی تورکیا، یەکێتی چونکە درەنگ تێدەگا، هەمیشە لە دوای ڕووداوەکانەوەیە. ئەوە نییە سەرەتا هەموو هەنگاوێکی نوێی پدک ڕەت دەکاتەوە، دواتر هەمان ڕێگە دەگرێتە بەر؟

شێرکۆ بێکەس بەو بیانوانەی پدک بڵاوکراوەی سەر بە پەکەکەی دادەخست و وەرزشەوانی کوردی بۆ بەغدا دەنارد، لە ١١-١٢-١٩٩٣ وازی لە وەزارەت هێنا، کەچی کە (ی.ن.ک.) دەکەوێتە قەڵاچۆکردنی گەریلای پەکەکە، لایەنی حیزبەکەی خۆی دەگرێت و کە لە سلێمانیش پێشوازیی لە یانەی تۆپی پێی لەشکری ئەنفال دەکرێ، بێدەنگ دەبێ!

وەک باوە، حیزب لە کۆتایی کۆنگرەیدا سکرتێر هەڵدەبژێرێ، جەلال تالەبانی کە بە ڕووکەش دژی تاکپەرستی و دەسەڵاتی بنەماڵەیە، داوی ئارامی هێندە کورت بوو، ئامادە نەبوو، یەک دوو ڕۆژ سکرتێر نەبێت و لێگەڕێ لە دوا ڕۆژی کۆنگرەدا هەڵیبژێرنەوە. مامجەلال کە تا نەکرایەوە بە سکرتێر، کۆنگرە دەستیپێنەکرد. یەکەم کەسە پێش ئەوەی لێبخرێ، بکرێتەوە بە سکرتێر.

مامجەلال وەک ئیبراهیم جەلال لە کوردستانی نوێدا بۆی نووسیوە:(لە ماوەی نێوان کۆنگرەی یەک و دووی یەکێتیدا، بیست و دوو ئەندامی سەرکردایەتی تەعین کردبوو). سەددام لە سەردانێکدا بۆ کەرکوک، بە باخەوانێکی کوردی گوتبوو: چی دەکەی لێرە! بۆ ناچیتە هەولێر تا (ڕۆژ)١ کۆمەڵێ (ئەستێرەت)٢ بداتێ؟ ماوەیەک لە سوید بە کوردی بێکاریان دەگوت: بۆ ناچیتەوە بۆ کن مامجەلال، بتکا بە ئەندامی سەرکردایەتی!. لە کۆنگرەی دوودا باوکی بافل ریکۆردی شکاند و لە تاقە کۆبوونەوەیەکدا شەش حەوت ئەندامی سەرکردایەتیی دەستنیشان کرد، چونکە هەندێک لە ئەندامانی کۆنگرەی دووەمی (ی.ن.ک.)، ئەمنی دێرین و کۆنەبەعسی بوون، ئێستا کە ڕەخنەی لێدەگرم، شەرم لە قەڵەمەکەم دەکەم. ئاخر ئیدی یەکێتی زۆر لەوە نابووترە، کە شایانی ڕەخنە لێگرتن بێت و هەنووکە زێتر شیاوی بەزەیی پێداهاتنەوەیە، بۆیە دەشێ ئەمە ڕەخنەی ماڵئاوایی بێ.

دەستنیشانکردنی سەرکردایەتی لە سەرەتای کۆنگرەوە، ئێستا نەریتێکی دزیوی باوە، دەنا بەو ئاسانییە نەدەپەڕییەوە بۆ ناو کۆنگرەی سەندیکای ڕۆژنامەوانانیش، جێی داخە قەڵەمی دەستی دەسەڵاتی چوارەم، لای ئێمە نەقیزەیەکە بە دەست حیزبەوە، لە سەرووەختی بەستنی کۆنگرەی ڕۆژنامەوانانی دەڤەری ژێر دەسەڵاتی یەکێتیدا، سێ ڕۆژنامەوان: شازاد ئەنوەر، سەرنووسەری ئاڵای ئازادی، محەمەد ڕەنجاو، لە ستافی کوردستانی نوێ و هاودەنگ فاروق، لە ڕۆژنامەی هەرێمی سەر

به (ی.ن.ک.)، له سەر شێوازی بەعس بەرەبەیان فڕێنرابوون و له کونجی زیندانی نهێنی، توند کرابوون و دەسەڵاتدارانی (ی.ن.ک.) نەک هەر ڕێیان به کەسوکاری ئەو فڕێندراوانه نەدەدا سەردانیان بکەن، بەڵکوو نکۆڵیشیان لەوە دەکرد، که له کن وان زیندان بن، دروست ئا لەو کاتەدا مامجەلالی عاشقه میکرۆفۆن، به ڕۆژنامەوانانی گوت: (له مێژه یەکێتی دروشمی دابینکردی نان و ئازادیی بۆ خاوەنقەڵەمان بڵند کردووەتەوە، چیتان هەیه بیڵێن، ئێوه ئازادن و له پێشەوه گەردنتان ئازاد بێ!)

بەگوێرەی بڕیاری (٩٨٦)ی یوو ئێن، که یەکێکه له دەستکەوتەکانی کۆڕەوەکە، سەدی سێزدەی داهاتی نەوتی عێراق، که هەر شەش مانگێک دەکاته نۆ سەد ملیۆن دۆلار، بەر کوردستان دەکەوێ. ئەو پڕۆژانەی هەنووکه له ناوچه ئازادەکاندا جێبەجێ دەکرێن، بەرهەمی ئەو پارەیەن. بێجگه له داهاتی کوردستان، بڕێک لەو پارەیەی بڕیاری ٩٨٦یش ناڕاستەوخۆ دەچێته گیرفانی دەستڕۆیشتووانی نێو پارتی و یەکێتییەوە، کەچی سەرانی ئەو دوو لایەنه، جۆرە شانازییەک به ئاوەدانکردنەوەی کوردستانەوه دەکەن، وەک ئەو پڕۆژانه، به سامانێک ئەنجام بدرێن، که به میراتیی بۆیان ماببێتەوە، یان بەرهەمی ئارەقی نێوچەوانی ئەوان بێ.

(له وڵاتێکدا که له سەدا نەوەدی ئەوانەی توانای کارکردنیان هەیه بێئیش بن، وڵاتێ که زەنگینەکانی به ماشێنه نوێیەکانەوە، خۆیان به سەر خەڵکه هەژارەکەیدا با بدەن، وڵاتێ که هەژارانی هێنده دەستکورت بن، توانای کڕینی پۆشاکیان بۆ منداڵەکانیان نەبێت و هەر له سۆنگەی ئەوەیشەوه بۆ قوتابخانەیان نەنێرن، وڵاتێ که سەد و پەنجا هەزار له دانیشتوانی تێیدا پەنابەر بن، وڵاتێ که شاره گەورەکانی ڕۆژی دوو سێ سەعات کارەبایان هەبێ) ٣ وڵاتێ که قازییەکانی دز و قاچاخچی بن، وڵاتێ که زۆربەی دەسەڵاتدارانی هاووڵاتی ئەورووپایش بن و لەگەڵ یەکەمین تەنگانەدا، نیشتمانیان جانتایه دۆلار بێت و بەرەو هەندەران تێی بتەقێنن، وڵاتێ تێیدا ژن له بری گولباران تێزابی پێدا بکرێ، وڵاتێ تێیدا به زەبری پاره، ناوی عەرەبی له منداڵانی کورد بنرێ، وڵاتێ که بۆگەنی دەسەڵاتی ئیسلامی لێبێ، وڵاتی وا بەهەشتی دزانه و دۆزەخی چەوساوەکان.

٢٠٠١_٥_١٩

١. د. ڕۆژ نووری شاوەیس

٢. نەجمەی سەرشان

٣. کریس کوچیرا، کردستان العراق....ئەلوەسەت لاپەڕە ١٠-١٥ العدد ٤٨ لندن ١٧-٤-٢٠٠١